

0722 531 385

השבוע בקו
כולנו מסובין
שיפורים מיוחדים בקול דודי
הכנה לחג הפסח
מפי המספיעים החשובים שליט"א
בהיכל המרכזי שלוחה 1
ובאזור שלוחה 30

תהלה

גליון שבועי ליליד אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' התלמידיו

ה'רשיד הוסי בספרי חסידות

לשבוע הבעל"ט
ספה"ק מאור עינים (מקץ-ויגש)

יום	מד"ה
ראשון	ולכן כתיב וירא יעקב
שני	זחה אשר אמר הבעש"ט
שלישי	הנהגה ראה יוסף
רביעי	מתחילים פרשת ויגש
חמישי	אך מה הוא אש ומים עד ז"ה כמאמרינו על

להצטרפות למנוי לחוברת החודשית עד הבית
ניתן להירשם 07474-61616

פרשת ויקרא תשפ"ה / גליון שנ"א

רוח אפנו נקודה מתוך דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

דיבורי חסידות

ענין הקרבן להכניע ולהבדיל בין כח הבהמה לכח האדם, שיוכל להתדבק בהשי"ת

בפרשת הקרבנות הפסוק נקט בלשון **אדם** כי יקריב מכם קרבן לה' (א, א), ובווה"ק (יתרו פו) מבאר הטעם, משום שהקרבנות שייכים רק לבני ישראל אשר קרויים 'אדם', ולא לגויים שאינם קרויים אדם. ויש לבאר הענין. וכן יש להבין הלשון **"מכם"**.

בענין הקרבנות מקשה האלשיך הקדוש (בפרשתו) מהו ענין הקרבן כי מילא במלך בשר ודם, אוי כשאחד חטא לפניו יכול לפייסו ע"י דורון גדול או בכל דבר שהמלך צריך ונהנה מכך - אבל מה אפשר לומר אצל השי"ת, אשר אין צריך כלום ואין לנו שום ערך כלפיו, וכמו שכתוב **"במה אקדם ה' אכף לאלקי מרום וגו' הירצה ה' באלפי אלפים וגו'"** (מכה ו, א-ו) שאי אפשר לרצותו בקרבנות.

ומתוך שכשארם מביא קרבן ויודע אפדעו גודל רעתו שעשה, ושבעצם אין לו שום מקום להתפייס עם השי"ת, והיה מן הראוי שיעשו עמו מה שנעשה עם הקרבן, כמו שמאריך בזה ברמב"ן, ונכנע לבבו לפני ה' - זהו כפרתו. כמו שכתוב **"אובחי אלקים רוח נשברה וגו'"** (תהלים נא, ט), דהיינו שבהבאת הקרבן נשבר ליבו בקרבן על גודל החטא שעשה ונשבר ליבו - בזה נטהר ליבו ויכול לידבק בהשי"ת. עכתי"ד.

וזהו הביאור במה שמסמיך לכאן המדרש תנחומא (ויקרא ח) הפסוק **"מי יודע רוח האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה"** (קהלת ג, כא). כי מטרת הקרבן היא להביא לאדם את הדעת להבדיל עצמו מן הרע, היינו רוח הבהמה המושכת אותו למטה, ושיוכל להידבק בשורשו למעלה, ממקום שבאה הנשמה הטהרה שבתוכו, שהיא רוח האדם שדבוקה למעלה בהשי"ת, שזו מהותו של איש ישראל.

וזהו **"אדם כי יקריב"** - שרק יהודי שייך לקרבנות, כי כל מטרת הקרבן שיוכה לדביקות השי"ת, ורק יהודי שצריך לדביקות השי"ת יוכל לדעת את גודל רעת החטא שמפריד אותו ממנו, ורק הוא יכול להכניע עצמו ולהידבק בהשי"ת. ולכן נאמר **"כי יקריב מכם"** - כי זו עבודה שבלב.

ובליל התקדש החג מאיר השי"ת על כל איש ישראל הארה גדולה של דעת דקדושה, שע"י יכול להבדיל בין טוב לרע, ואז מכיר בדעתו גלות השי"ת ונפלאותיו, ומהלל ומשבח להשי"ת. ולכן מצות סיפור יציאת מצרים היא **"בשעה שצמאה ומרוו מונחים לפניך"** - כשיודע מהו טוב ומהו רע. ויש לנו להכניע עצמנו לזה בביעור והכנעת הרע שבלב, שנעשה ע"י ביעור חמץ והטירחות ושריפת החמץ ואש של המצה.

מקור: ריעא דרעיו ויקרא תשע"ז, הדעה והדיבור שב"ט

לא רוצה מדרגות

היעדים והשאיפות שאדם מחויב להעמיד לעצמו בחייו, הם כיצד להיות עבד מרוצה להשי"ת, מה לעבוד, אך לא לאן להגיע

'ויקרא', ואחר כך 'ויאמר' או 'וידבר'. מה היה פשר הקריאות האלו?

"דע שבא רש"י ז"ל כאן ללמדנו כלל גדול בתורה, והיינו כמו שמשא לא היה נגש לדבר עם השכינה עד שקדמו קריאה, כמו כן צריך האדם הרוצה לעלות אל ה' ממדרגה למדרגה, בכל מדרגה צריך הוא שיקדמו קריאה מן השמים וליתן לו אותו המדרגה. כי העבודות האמיתיות לשי"ת הוא דוקא מי שעובד את השי"ת ואינו רוצה באמת שום מדרגה! עד שקוראין לו וכופין אותו מן השמים על זה: כי הוא צורך העולם".

משה רבינו לא רצה בשום נבואה, ובשום אחת מהשגותיו ומדרגותיו הנפלאות והנוראות עד אין קץ, עד שהשי"ת כפה אותה עליו. הוא כשלעצמו רצה רק להיות עבד נאמן להשי"ת.

מתנות מקבלים ולא קונים

הדברים הקדושים אמורים כאן באופן פרטי לגבי מי שהציב לעצמו איזה יעד, שהוא רוצה להיות עובד ה' במדרגה כזו או במדרגה אחרת - שסוף הדברים שיתרסק ח"ו במשבר או דיכאון, כי הוא מחפש את עצמו ואת ההשגה שלו ולא את השי"ת, וכשארם עסוק בעצמיותו סופו שישקע בעצבות ומרה שחורה.

אך הדברים הקדושים מכוונים באופן כללי, לגבי עצם הדרך שאדם צריך להציב לעצמו.

היעדים והשאיפות שאדם מחויב להעמיד לעצמו בחייו, הם כיצד להיות עבד מרוצה להשי"ת, מה לעבוד, אך לא לאן להגיע. היעדים צריכים להתייחס למה שהשי"ת דורש ממני, **כמה ואיך אלמד ואתפלל - אבל לא לאיזו השגה בלימוד ובתפילה אני רוצה להגיע**. לגבי זה אין שום יעד אלא להיות עבד השי"ת.

וכך גם ענין 'קנאת סופרים תרבה חכמה', אינו שאנו צריכים להגיע למדרגתו של פלוני, אלא שאנחנו בכוחותינו נגיע למדרגה המבוקשת מאתנו - כפי שפלוגי הגיע למדרגתו שלו. וכן כל סיפורי מדרגות הצדיקים שאנו כל כך עוסקים בהם, אינם באים לומר שאנו חייבים להגיע להם, הם באים לעורר אותנו לעבודת הצדיקים, אך לא להשגתם דווקא.

וזה סוד כל דרכו של כ"ק רביה"ז ז"ע, וכל דרך היגיעות והעבודה שלו, שאין שום פסוק בתורה שאומר שמחייב אותנו להרגיש ולהשיג השגות, והשי"ת לא ביקש זאת מאתנו, והחייב הוא רק שנעבוד על כך ונתייגע על כך. אין לנו אלא לעבוד על מה שנצטוונו, ולגבי מה שנקבל מן השמים? זה כבר לא ענייננו. אלו מתנות, וכידוע, מתנות לא קונים אלא מקבלים...

הרה"ק מאפטא ז"ע (יומא הילולא ה' ניסן) מתפלא השבוע בספרו הקדוש (ליקוטים חדשים) על תופעה מוזרה:

"הנה בעינינו ראינו רבים מן החסידים שנעשו משוגעים ח"ו, או בעלי מרה שחורה. ומאין נמצא הדבר הזה? אם מן התורה ח"ו? אדרבה התורה עוד משמחת את הלב, ולסיבה זו אסרו חז"ל לימוד התורה בתשעה באב ולאבל! אם מן המצוות הלא פקודי ה' ישרים משמחי לבו".

כיצד תיתכן מציאות כזו שאדם שמבקש לעבוד את השי"ת אשר עוז וחדוה במקומו, ועוסק בפיקודי ה' משמחי לב - יפול למשבר או לדיכאון? כיצד זה אפשרי? זה לא אפשרי!

מגלה לנו הרה"ק מאפטא מה מסתתר כאן: **"אבל הענין הוא כי האנשים ההם, הם הרוצים לעלות אל ה' והסולם נעלמה מעיניהם, כי אינם עובדים את השי"ת בהדרגה, ותופסים דבר שאין שייך להם בלי שום קריאה ורושת מן השמים. וגם יש אנשים שעיקר עבודת שלהם בהשי"ת הוא כדי להיות בעל מדרגה, וע"ז נאמר 'לא תעלה במעלות על מזבחי', היינו כדי להיות בעל מעלה ומדרגה, 'כי תגלה ערותך עלי', כמו שאנו רואין שח"ו נעשו בעלי מרה שחורה"**.

מדובר בשני סוגי אנשים, אבל שורשם אחד. **הסוג הראשון** תופס דברים שאינם שלו ועוסק בעבודות שאינן במדרגתו, ולבסוף הוא נופל, **והסוג השני** סימן לעצמו שרוצה להיות 'בעל מדרגה', הוא רוצה להיות משיפע או משיג השגות, וגם הוא לא מצליח בזה כי זו לא מדרגתו. מה הצד השווה שביניהם? **הם לא עובדים את השי"ת, הם עובדים את עצמם**. הם לא חשבו מה השי"ת מבקש מהם, אלא מה הם רוצים להיות. כמובן שזה לא תורה ולא מצוות ולכן אין כאן שמחה. זהו שורש הדכאונות והמשברים המצויים: אנשים שחיפשו את עצמם, ולא חיפשו את השי"ת.

לא רצה בשום מדרגה

ממשך הרה"ק מאפטא ומבאר מה יהודי כן צריך לעשות **"ולא כן דרך האנשים השלמים, שהם עובדים מרוצים להשי"ת, ואינם רוצים באמת שום מדרגה! ומה שאנו רואים שיש להם מדרגות גדולות הכל הוא ע"י כפייה מן השמים, לצורך העולם. ויזהר האדם בזה. ואל יירסו לעלות אל ה' כי הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם"**.

כשאתה רואה צדיק שזוכה למדרגות נעלות, לאורות נפלאים בעבודת השי"ת - דע לך שהצדיק לא רצה בזה! אותן מדרגות שיש לו לצדיק - הוא לא ביקש אותן ולא רצה אותן אלא כפו אותן עליו מן השמים. הוא רצה רק להיות עבד נאמן להשי"ת.

ובכך הוא מבאר את דברי רש"י בפרשתנו, שבכל פעם שהשי"ת דיבר אל משה, קדמה לכך לשון קריאה. קודם

שמונים אוי לבשר שניתן להשיג קונטרסים לימי הפסח

מקורות חסידים ומוקדים הקבועים מוקדים חדשים:

אלער: רש"י 1 (קובץ 5 עם בעליות) | ר' יהודה הנשיא 65 (קובץ 1) מוריעין עילית: ר' יהודה הנשיא 28 (קובץ 1)

מקורות: מפיחית ומוקדים חדשים ותיקון תפילה 02-5359903 nande 4

לא מגיע לי!

למה כדי לזכות לאמונה, צריכים להתהלך בהרגשה שלא מגיע לנו לזכות לאמונה? ומה יביא אותנו להרגשה הזו?

משפיע: שלום, אברהם יצחק.

אני שמח שבאת. יש לי עדיין 'חוב' להשלים לך כמה נקודות על השיחה הקודמת.

אברהם יצחק: בוודאי. גם אני חייכתי להמשך השיחה. דווקא הנושא יצא ברור מאוד בשבוע שעבר, אבל חייכתי לשמוע את הנקודות שהמשפיע אמר שיש עדיין להוסיף בעניין הזה.

משפיע: טוב מאוד. אז ניכנס לנושא שלנו. דיברנו בנוגע להרגשת האדם כאשר נדמה לו שהוא מצדו עושה ומשקיע להשיג בהירות האמונה, ואינו רואה תוצאות בשטח, יצא לנו שיש כאן איזה טענה נסתרת כלפי ההנהגה העליונה, כמובן לא בצורת טענה וקושיא, אלא סוג של כאב פנימי כאילו יש כאן משהוא לא הוגן. מבקשים ממני להשקיע, אני משקיע, ולא באים לקראתי...

אברהם יצחק: נכון. אבל המשפיע הסביר כבר באופן מאוד ברור, שאין כאן שום מקום לטענות, כי לזכות לאמונה זה פשוט כניסה להיכל המלך, וזה הדבר הכי יקר וחשוב שיש בעולם, ולא שייך בכלל להגיד שכבר עשיתי מספיק בכדי לקבל את זה, כי מה שרק נעשה, הוא כאין וכאפס כלפי הזוכה הגדולה הזאת.

משפיע: ומה קן? זה חסד השי"ת שהוא דורש מאתנו רק את המעט שאנו יכולים לעשות. ובנוסף לזה הוא גם לא דורש מאתנו להגיע, אלא לעשות. להשקיע באמונה, זה כל מה שנדרש מאתנו. וכאשר האדם עושה את מה שביכולתו, נותן לו השי"ת את הזכייה הזאת במתנת חינם. וזה גם נחוץ מאוד שהאדם יזכור כל הזמן, שגם אחרי כל ההשקעה זה עדיין מתנת חינם.

אברהם יצחק: וממילא אין כאן שום מקום לטענה וקושיא. כי כמה שרק נעשה ונשקיע, זה יהיה מעט מאוד ביחס למה שאנו נקבל.

על ה' יזעף לבו?

משפיע: טוב מאוד. זה מה שדיברנו בשבוע שעבר. אבל עכשיו אני רוצה להגיד הרבה יותר מזה. זה יהיה אולי קצת מוסרידי, אולי קצת חריף, אבל ההכרח לא יגונה, מוכרחים להגיד את האמת. האמת היא, שהטענה האמיתית היא רק עליו בעצמינו, אנו בעצמינו גורמים על ידי המעשים שלנו להפסיד ולקלקל, ואחר כך עוד באים עם חוצפה ושואלים למה זה לא הולך... אתה מבין מה הולך כאן? האדם בעצמו מקלקל, והוא עוד שואל למה לא באים לקראתו?

אברהם יצחק: לא הבנתי. פשוט לא הבנתי. אני לא מבין למה המשפיע ראה עכשיו צורך לדבר כל כך חריף? אנתנו מקלקלים? מה אנתנו מקלקלים?

משפיע: בא נגיד את זה קצת יותר עדין. אדם בא ושואל 'למה לא באים לקראתי', הרי עשיתי את כל מה שביכולתי'. אז הבה נשאל אותו בעצמו, וכי אתה בטוח שבאמת עשיתי את מה שדרשו ממך? איך בכלל עולה על דעתך לומר שעשיתי את מה שצריך? מה כבר עשיתי? הרי בקושי התחלת עכשיו להשקיע ולהכניס עצמיך בענין אמונה, ואתה כבר מרגיש שעשיתי את מה שדרשו ממך?

התחלת אכן ללמוד על זה, לחשוב על זה, והתחלת אפילו לדבר דיבורי אמונה, אבל כמה דברים עשיתי חוץ מזה? מה עוד עשיתי במשך התקופה? כמה דברי שטות והבל עברו במחשבתך בתקופה הזאת? אמרת שהתחלת להשקיע בתפילה, אתה אבל יכול להגיד בבירור שהתפלה שלך נראית באמת כמו שצריך? אתה בטוח שהשקעת בתפלה ממש כמו שדורשים ממך משמים? אתה הרי יודע טוב מאוד שאנתנו מאוד רחוקים מתפלה ראויה באמת, אז איך אתה יכול בכלל לבוא ולשואל למה לא באים לקראתך ולמה עדיין לא נפתחו לך שערי המלך?

אברהם יצחק: או אה, שארף! אנתנו הרי בסך הכל בני אדם. מיר וזנענו דרך סך הכל נאר מענטשן. בקושי התחלנו להכנס בעבודת השם, מה כבר אפשר לתבוע מאתנו?

משפיע: אתה צודק. אין כאן באמת שום טענה עליך. בסך הכל רק רציתי שלך לא יהיו טענות. המציאות הזאת שאדם

מתהלך בהרגשה שהוא כאלו עשה את מה שצריך, ומן השמים לא מתייחסים אליו, היא ההרגשה מעוותת מאוד, ממש גישה עקומה ונוראה עד למאוד! בדיוק על זה אומר שלמה המלך במשלי (ט א) "אָגַלְת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו!" הוא בעצמו מעקם את דרכו, והוא עוד בא בטענות על הקב"ה...

אברהם יצחק: זה פסוק מעניין. "אָגַלְת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו". מה בדיוק הפשט של הפסוק הזה?

משפיע: הפשט פשוט. מסתובב לו אדם עלי אדמות בהרגשה שהוא בעצם די בסדר, הוא מרגיש שבעצם מצידו הוא עושה את כל מה שנדרש ממנו, ופתאום כאשר משהוא לא הולך לו בדיוק כמו שהוא רוצה, הוא מלא טענות כרימון... ועל זה צווח שלמה המלך ואומר לאדם, אתה בשטויות שלך סילפת את הדרך, אתה בעצמך מעקם ומעכב את השפע הראוי לבוא אליך, ואתה עוד בא בטענות אל הקב"ה?...

האדם עומד ומנקב בעצמו את צינור השפע שלו, הוא בעצמו פוגם בפיו או בעיניו ומסלף ומעקם את צינור ודרך ההשפעה שלו, על מי בדיוק הוא מתלונן? הרי הקב"ה הכין לו צינור של שפע, צינור של קירבת השי"ת ושפע של בהירות אמונה וקדושה, ואילו את העיכוב והסילוף עושה האדם בעצמו לעצמו, ויש לו עוד טענות על הקב"ה? על השם יזעף לבו! זה מה שרצייתי להגיד.

אני מתנצל על החריפות, זה הרי לא הנוסח שלנו בדרך כלל, אבל לפעמים צריך להגיד את האמת. כאשר מבחינים שקיימת בסתרי הלב איזה טענה ותרעומת חס ושלום, צריכים לזכור בצורה ברורה מאוד, שאין שום מקום ושום פשט להרגשה הזאת! כי אנחנו עושים מעט מאוד ממה שנדרש מאתנו! ולכן על אף שהקב"ה מתנהג עמנו בחסד ורחמים, והוא מחשיב כל תנועה קטנה שאנחנו עושים, והוא יודע שאי אפשר בפעם אחת להגיע לכל השלימות, והוא מבין שצריכים להתקדם לאט לאט, אבל לבוא בטענות! להתהלך בהרגשה שעשינו בדיוק מה שדורשים מאתנו? חס ושלום.

ההכנעה מכניסה למלך

אברהם יצחק: אני שומע. דברים כדברנות. בקיצור, צריכים לשמוח ולייקר את מה שאנחנו כן מקבלים, ולא להתלונן על מה שעדיין לא מקבלים.

משפיע: נכון מאוד. ועכשיו אני רוצה להבהיר עוד נקודה. אנתנו מדברים כל הזמן על המציאות הזאת של אדם שרוצה להיכנס בשערי האמונה, הוא רוצה לקבל בהירות והתקשרות לחיי אמונה, וזה לא מצליח לו. הוא מנסה להשקיע, מנסה לעבוד, וזה עדיין לא הולך.

אחרי מה שדיברנו שכשאדם רוצה לחיות חיי אמונה פירושו שהוא רוצה להכנס בהיכל המלך, כי לחיות במצב של השגת בהירות אמונה זה לחיות במצב של קירבה נפלאה למלך מלכי המלכים, וזאת אומרת שאנחנו מדברים על מציאות של אדם הרוצה להכנס להיכל המלך, לפני ולפנים. כשאדם רוצה להכנס לפני ולפנים הוא צריך לדעת ולזכור שצריכים הכנעה! שהרי אי אפשר להתקרב למלך בלא הכנעה. גם להבדיל במלך בשר ודם לא שייך להכנס אליו בלא הכנעה, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר כאשר מדברים על מלך מלכי המלכים. וממילא כאשר האדם מתהלך בהרגשה זעופה על זה שלא מכניסים אותו, זה עצמו הסיבה שלא יכניסו אותו. כי אין מכניסים להיכל של מלך בן אדם עם ההרגשה הזאת.

אברהם יצחק: לא הבנתי בדיוק. אם לאחד יש טענות זה אומר שאין לו הכנעה?

משפיע: כן. זה בדיוק מה שאני רוצה להגיד. כי הכנעה פירושו 'לא מגיע לי כלום!' זה נקרא הכנעה! ואדם שחושב שמגיע לו להכנס אל המלך, הוא חושב שמצד מעשיו או מצד ייחוסו מגיע לו להכנס אל המלך, לעולם לא יקבל רשות להכנס, כי הוא רוצה להכנס בלא הכנעה, הוא רוצה להכנס בחוזק הזרוע ובמדת הדין, והיסוד של הגישה אל המלך היא רק הכנעה! ולכן הרגשת הטענות והתרעומת המוכיחים שלדעתו מגיע לו כבר רשות הכניסה, זה עצמו יעכב את כניסתו, כי זה הביטוי הכי חזק של חוסר הכנעה.

אברהם יצחק: אבל למה באמת לא מגיע לנו להכנס? למה צריך כל אחד להרגיש שהדבר לא מגיע לו?

משפיע: התשובה על זה היא הן מצד רוממות המלך והן מצד שפלות האדם. יסוד עבודת השם היא לדעת ולזכור את גדלות הבורא ושפלות עצמו, האדם צריך לזכור בכל רגע שהוא ממש אפס ואין כנגד הקב"ה, הוא צריך לזכור שאפילו המלאכים והשרפים הגבוהים והקדושים אין להם שום זכות להכנס לפני ולפנים, כי 'המלך המרומם לבדו מאז' והוא מרומם על כל ברכה ותהלה, וזה לעצמו הוא כבר סיבה שאין מציאות בעולם שיהיה זכות להכנס לפני המלך.

וחוץ מזה צריכים לזכור את שפלות האדם. כי האדם מצד עצמו הוא הרי בריה שפלה ופחותה, בשר ודם רמה ותולעה, וזה עוד אפילו אם הוא נקי מכל חטא ועוון, ומי כבר מדבר אם נכשל ונתלכלך בחטאים ופשעים, הרי פשוט הוא שאין לו שום זכות ורשות להכנס למקום רם גבוה וקודש.

אברהם יצחק: אז בעצם אין לנו שום סיכוי להתקרב אל המלך?

משפיע: לא! חס ושלום! הקב"ה בגודל רחמיו וחסדיו עלינו, וברוב אהבתו העצומה אלינו, רצה בנו, ומקרב אותנו אליו, ורוצה ושמן בעבודתנו, וברוב רחמיו מחשיב כל עבודה קטנה שלנו, ונותן לנו שטר עצום ורב בלי ערך כלל על כל עבודה ותנועה טובה שאנו עושים. אבל כל זה אינו כלל מצד הדין ובגלל שזה מגיע לנו, אלא רק ברוב רחמיו וחסדיו שהם בלי שיעור ובלו גבול.

כי כמו שגדולותו וקדושתו של הקב"ה הוא בלי שיעור וגבול כלל, ואין לנו שום השגה בזה, כך הוא מדת חסדו ורחמנותו בלי שיעור וגבול כלל, והוא מייקר ומחשיב כל פעולה קטנה של הנברה הכי קטן ופחות שבעולם. וכאשר מבינים שכל הקירבה שלנו היא רק ברוב רחמיו וחסדיו, מרגישים הרגשת הכנעה. כי ברור לנו שאנחנו לא מתקרבים ונכנסים עם איזה זכות או טענה, ועם הכנעה כזאת יכולים להכנס להיכל של מלך.

אברהם יצחק: אז דיברנו עכשיו נקודה חדשה. בכדי לזכות לאמונה צריכים הכנעה. כי כאשר יש הכנעה יכולים להכנס לפני המלך שפירושו לחיות חיי אמונה.

ההכנעה מזככת

משפיע: ולפעמים עצם זה שלא נותנים לו רשות להכנס, זה בעצמו גורם את הרגשת ההכנעה. כי זה בעצם אחד מן הסיבות והטעמים של הנסיגות והקשיים בעבודת השם, להביא את האדם להכנעה! כי כאשר יצליח לאדם כל דרכיו ורצונותיו, הוא לעול להרגיש ישות גדולה מאוד, עד שכבר יתחיל להשתכנע שהוא בעצם ראוי מצד עצמו להתקרב אל המלך. ולכן מסב הקב"ה לאדם כל מיני קשיים ונסיגות, והאדם מרגיש שהוא לא מצליח בעבודת השם, זה עצמו גורם לו הכנעה, שזה עצמו יהיה הסיבה שהוא באמת יזכה להכנס בסוף.

אברהם יצחק: או אה, זה חידוש גדול. לפעמים חוסר ההצלחה בעבודת השם היא סיבה בפני עצמה! יש לזה איזה תכלית! זה פשוט מביא הכנעה. חידוש גדול.

משפיע: נכון. ואומר לך עוד יותר מזה, לא רק שזה מביא הכנעה, אלא זה חלק מיוזכר הנפש. הרי דיברנו שאחד מן הסיבות שהאדם אינו ראוי לבא לפני המלך הוא בגלל לכולך מעשיו ונשמתו שאין לבוא אל שער המלך בלבוש שק, והאדם מוכרח לרחוץ נפשו מחטאיו כדי ליכנס להיכל המלך. וצריכים אם כן לדעת, שהצער והיסורים של חוסר ההצלחה בעבודת השם, הוא יזכור נפלא לנפש! זה תיקון הכי גדול שרק שייך, כי אלו הם יסורים הבאים מחמת עבודת השם, וכאשר האדם מחזיק את עצמו באמונה, ואינו נופל בקרבו, ואינו עוזב את העבודה בראותו את חוסר ההצלחה, הוא מזכך בזה את נפשו, ולפעמים בזכות זה עצמו יזכה להתקרב ולהכנס להיכל המלך.

אברהם יצחק: פלאי פלאות. ברור מאוד. שמעתי היום נקודות חזקות ונחוצות עד למאוד. אני מקוה שאזכור את כל מה ששמעתי כאן היום. יישר כח גדול.

סדר של ימות המשיח

על איזה חלק ביציאת מצרים נוכל לספר גם בימות המשיח? ולמה דווקא חלק זה הוא עיקר מצות הסיפור? מהו ענין ה'כזית מצה'? ומה תפקיד ה' כוסות'?

א היציאה המהותית

מדי שנה בתוך אמירת ההגדה בבילי הסדר, אנו לומדים מימרת חז"ל (ברכות יב, במתינ') שדנה אם אחרי ביאת המשיח, ימשיכו לזכור את יציאת מצרים או לא. 'עד שדרשה בן זומא, שנאמר 'למען תזכור את יציאת מצרים כל ימי חיך', ימי חיך הימים, כל ימי חיך הלילות. והמים אומרים ימי חיך העולם הזה, כל ימי חיך להביא לימות המשיח. המאמר הזה לא בכדי נקבע בתוך ההגדה, ולכשנעמיק נמצא בו נידון מהותי על עצם העניין של סיפור יציאת מצרים, שפותח שער אל כל התוכן הפנימי של עבודת הליל הקדוש.

ובסיס האשלה בזה הוא, שהרי לעתיד לבא נזכה לגילויים באין ערוך יותר ממה שזכינו ביציאת מצרים, וכדאי שם בגמ' 'אמר להם בן זומא להכמים, וכי מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח, והלא כבר נאמר (ירמיה כג ז) 'הנה ימים באים נאם ה', ולא אמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הרחתים שם'. הייחוד הרי 'כבשו לעתיד את העולם כולו תחתינו, לא רק הפכנו מעבדים לבני חורין, ומה אם כן העניין לדבר עדיין גם אז על השחרור מהעבדות של זמן מצרים?!

אומרים חכמים שאכן על כך בא הריבוי 'כל ימי חיך, להביא לימות המשיח', שגם אז נמשך לעסוק במה שהיה ביציאת מצרים. יוש להבין את הדברים, מה בדיוק נספר לילדינו אחרי הישועה של ביאת המשיח, כשמלאך המוות הסתלק מן העולם ואנו שולטים בכל אומה ולשון, שפעם היתה לנו ישועה שהפכנו מעבדים אנשים בני חורין?! וזה עוד לפני שנדבר על הגילויים האלקיים שלעתיד, שהגילוי אלקות שנוכה עין בעין בכל תפילות מנחה רגילה, באין ערוך יותר מהגילויים העליונים ביותר שאנו זוכים היום במועדים הכי קדושים.

(ואם מספר על הישועה רוחני שיצאנו ממ"ט שערי טומאה, יגילוי אלקותו יתברך הנפלאים שזכינו ביציאת מצרים וקריעת ים סוף? הרי לעתיד לבא נזכה לגילויים גדולים יותר ויותר עד אין ערוך, וכדאי שם מבע"ש ה' שלעתיד לבא נזכה בתמידות לראיה אלקי בפועל ממש, וכאשר שמענו כן עוד נחוה, שלא רק נאמר בכל יום שמע ישראל ה' אלקינו: אלא 'ראה ישראל ה' אלקינו ה' אחד', וכמאמר הכתוב 'יהו ענין ראות את מורדך' ונראה עין בעין, וגם נזכה למדרגות רמות בקדושה מה שאי אפשר לשער ולהאר כלל בבחינת 'עין אל ראתה אלקים זולתך').

אלא שאכן מעבר לחלק של הישועה הגשמית והרוחנית של יציאת מצרים, ששחררנו מעבדות חרות, ויצאנו ממ"ט שערי טומאה וזכינו למדרגות רמות ונשגבות שהוא אמנם גם כן חלק מהעניין, העניין העיקרי שאירע לנו ביציאת מצרים הוא הרבה מעבר לכך, מה שנוכלנו אז להיות 'בני בכורי ישראל'.

זהו אכן עיקר הנס ועיקר מצות הסיפור, אשר אף שזאת יציאת מצרים ועד הנה, השי"ת מוסיף עוד ועוד לעטרנו בימים ונהרות של טובה; והשקניסנו אחי"כ לארץ ישראל, ולאחר מכן שבנה לנו את בית המקדש, ולאחר ההורבן בכל הגילויים של תורה שבע"פ ופנימיות התורה המתגלים והולכים מדור לדור, ומכנינים אותנו לקראת הגאולה השלימה כשארץ ישראל תתפשט על כל הארצות; עדיין הגילוי הזה שנוכלנו להיות בנינים לה', הוא הדבר הגדול ביותר שלא שייך גדול מזה, שזה לא עומעם אף בתוך כל הגילויים הנוראים של לעתיד לבוא. כיון שכל מה שזכינו ושנוכה לעתיד לבוא ולנצח נצחים הכל מסתעף רק מהדבר הגדול הזה שנוכחנו למשפחת השי"ת, ואנו בניו אהוביו.

ב ההבדל בין ילד מאומץ

ואת הנקודה הזו יש לחדד, את מהות הקשר של 'בנים' לה', שיציאת מצרים פועלת עלינו. אם נתבונן בסוג הקשר של אב וכן, נבחין כשהאב מוליד את בנו הוא זורק לא מרגיש כ"כ את הקשר עם ילדו הפעוט. (וכמו שכתב הרמב"ם במורה נבוכים פרק מ"ט 'הקטן יבחו לו יולדיו, שלא התחוקו עדיין הצורה הרמיונית המביאה לאהוב אותו יולדיו, כי הצורה הרמיונית הוא ניתוספת תמיד בראיה, והוא גדלה עם גדולתו, ואח"כ תתחיל להתחסר ולהמתוות', כי אין אהבת האב ואם את הבן בעת לידתו, כאהבתם הוא בן שנה). הטבע הוא שקשר האהבה של האב עם ילדו מתחיל להיבנות רק מאז שהילד מתפתח ומקבל צורה, ובהתאם להתפתחותו, וכמה שהילד מגלה את כוחותיו האהבה מתעוררת יותר ויותר.

מצוה שיהודי עושה, גם כשהוא זוכה להבין בטעמי המצוות ובאוצרות הגנוזים שבמצוה, צריך מקודם כל לזכור ולהיות מחובר אל הקשר האמיתי. שהשי"ת רוצה מאיתנו את המצוה הזו, כמו שהוא רוצה אותה מהיהודי הפשוט והיבש ביותר ללא כל השגה, רק בגלל שהוא הבן שלו, ורק מתוך ההבנה היסודית הזו ניכנס עוד בגנוי המצוה 'כברא דמחפש בגנואי דמלכא', לתור אחרי האוצרות הנשגבים שאבינו האהוב רוצה להעניק לנו.

וזו הנקודה של ה'כזית מצה' של ליל הסדר. וכדאי ש'בוזיה' (בראשית קט) שהמצוה הוא כענין מה שמצינו בחז"ל (ברכות מ) 'שכין התניוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן', כך כד נפקו ישראל ממצרים אל הו ידעי מידי עד דאטעימ לון קב"ה לחם מהאי ארץ, דכתיב (איוב כה ה) 'ארץ ממנה יצא לחם', וכדון עאלו ישראל למנדע ולאשחמודעא ליה לקב"ה'.

ובספ"ק מבואר הטעם אמאי הידיעה לקרוא אבא תלוי באכילת דגן, ולא במה שסיבירו לבן איך שהוא אביו מולוד, כי ענין ידיעה זו אי אפשר בעצם לתפוס באמתיותו על ידי שכל והבנה, כי החיבור שבין אב לבן הוא חיבור עמוק מאוד, וכל מה שהשכל יכול להבין הוא רק לגבי החלק מה שהאב מגדל את הבן ומתמסר אליו, שזה שייך גם אצל משפחה אומנת, (וזה שייך אפי' אצל בעלי חיים), אבל לא את עצם החיבור שידיעה זו הוא מין השגה, ולזה ידיעה זו שייך בעצם לעץ הדעת טוב כמבואר בגמ' (סו, ואכן כיון שידיעה זו אינו תלוי בשכל, לכן גם התניוק שטעם טעם דגן אפי' שעדיין לא התפתח שכלו ודעתו כבר ידע לקרוא אבא, ויהא כרוך אחר אביו לא פחות מכן גדול, אפי' שלא ידע להסביר כלל מה זה אב, ואף לא מה זה משפחה אומנת), אלא כי לענין ידיעה עמוקה זו אינו השכל מעלה ומוריד כלל, (כמו שהאריך בזה הר"ק בעל התניא ז"ע בסידור הרב).

והיבור עצמי זו הוא המתפתח בנו על ידי אכילת המצה, ובוזה אנו מחוברים להשי"ת בחיבור עצמי של אב וכן. ולכן המצה הוא 'לחם עוני' יבשה, ולא עוד אלא שההלכה שגם אם בלע את המצה בלי שירגיש אותה בכלל יצא ידי מצותו; של ה'כזית מצה באה להאיר בנו את נקודת העצם, את הקשר העמוק עמוק של אב וכן שיש בו בה, למעלה מכל טעם ומכל גילוי.

אמנם במקביל יש גם את ארבע הכוסות שבהם אנו מבטאים את הישועה בגשמיות וברוחניות ואת המדרגות הנפלאות שזכינו על ידי יציאת מצרים, ולכן הם כנגד ד' השונות של הישועה והצלת גאולתי וקצחתי: שכן ההעלות וההשגות שכלל שראתי זכו והתעלו ביציאתם ממצרים מדרגה לדרגה. ולכן ד' הכוסות הם כנגד ד' אותיות שם הוי"ה, 'שבד' אותיות אלו כידוע נרמזו כל המדרגות וכל הקדושות שהשי"ת משפיע לנו, ואשר זכינו אליהם מאת יציאתנו ממצרים, ומדרגות אלו עצמם אנו מעוררים על ידי ד' הכוסות וההגדה שאנו אומרים עליו, שכידוע כל סדר ההגדה הוא חלק מד' הכוסות ולכן שתאן כאחד לא יצא, כי על כוס צריך לומר חלק ההגדה שייך אליו, בבחינת 'כוס ישועות אשא ובשם הוי"ה אקרא', לקרוא ולגלות שמו ב"ה, ובכוס קידוש אנו מבטאים את הקדושה וההתייחסות להשי"ת שזכינו, ובכוס שני וההגדה אנו משיגים את האור העליון וגודל המעלה שהאיר ה' בנו, ובכוס שלישי וברכת המזון אנו מברכים אותו ודבקים בו יתברך, והבול כוס רביעי אנו מודים ומהללים ומבטלים עצמנו כל כלנו אל השי"ת.

אמנם כל כמה שאנו מבטאים עדיין הוא לאין ערוך כלפי עצם הקשר, וכלפי שעדיין יתגלה מעצם הקשר לעתיד לבא, ולכן דעת בן עזאי שלעתיד לבא לא נזכיר יותר עם ד' הכוסות את הסיפור שספרנו בזמן הזה, כי נספר עליהם נפלאות גבוהות הרבה, אבל כמים אומרים הרי גם כל הניסים שלעתיד הוא עדיין לאין ערוך כלפי עצמיות הקשר, ולכן כשנספר הסיפורים דלעתיד נזכיר אין שכל גילוי יציאת מצרים טפלים לעצם הקשר, וכפי שמתבטא בנפלאות והמדרגות שאנו ממשכים וזוכים לעלות ולהתעלות, ומה נשיא גודל עצמיות הקשר שבינינו לאלקינו המתבטא על ידי המצה שלא דומיה תהלה.

מעובר מתוך סיפורי הקבוע של המשפיע הנזכר ר' בן ציון אפל שליט"א

אפשר להסיק מזה לכאורה שאבא אוהב את הילד שלו רק בגלל שהוא מפותח ושהוא רואה ממנו נחת, אך ברור שזה לא נכון. וההוכחה הפשוטה לכך היא, שאילו ימסרו את הילד למשפחת אומנה שגדל אוהב באהבה כל השנים, גם אם ייבנה בנייהם קשר של ידידות וקירבה עמוקה מאין דוגמתה, זה לא יגיע אפס קצתו אל עומק הקשר של בן לאביו האמיתי. וכן נפסק בהלכה שהחיוב של כיבוד אב אינו חל כלל כלפי אב אומן, גם כשהוא היה האדם הכי מסור בשבילו עלי אדמות, ואילו כלפי האב האמיתי החיוב חל בכל תוקפו גם אילו האב מכה אותו למשפחת אומנה מיד עם הולדו ולא העניק לו כל טובה מימיו.

כי ההבנה הנכונה היא, שאב אוהב את בנו רק בגלל שהוא בנו והוא עצמו ובשרו, זו האהבה העמוקה ביותר, שכל נחת שבעולם אינו יכול להוסיף ולגרוע על כך מאומה, למה אם כן רק הנחת מעוררת את האהבה? בגלל שהקשר האמיתי הוא קשר עמוק מדי. זה קשר במקום העמוק ביותר בנפש, מקום שעמוק מכל ביטוי, ואי אפשר כלל לתת על זה מילים. ולכן, רק ככל שהילד הולך ומתפתח, אז מתחילה האהבה להתבטא, כי שהילד מקבל צורה, זה נותן לאבא את המילים ואת הביטוי לאהבה העמוקה שיש בקרבו כלפיו בעצם. בכל ציון טוב שהילד מביא מהחיידער, זה נותן לאב עוד מילים לאהבה העמוקה שלו.

ואת ההבחנה הדקה הזו בעומק הקשר זה אכן דבר שצריכים להזכיר תמיד וללא הרף, כי האדם עלול בקל להתבלבל, ולחשוב שהאהבה לילדו תלויה בהתפתחות שלו ובנחת שהוא מביא, שאז הוא מפסיק לחיות את הקשר האמיתי, שהוא אוהב את ילדו רק בגלל שהוא ילדו.

שזה אכן גם הקשר עיקר העבודה של כיבוד אב ואם מצד הבן, שיקלוט את הקשר האמיתי עם אב ואם, שזה לא קשר של משפחה אומנת, שתלוי במה שקיבלנו מההורים שלנו או לא קיבלנו, אלא להבין שיש כאן קשר עמוק בהרבה, ולהחיות ולפתח את העומק הזה, ואכמ"ל.

זכירת ההבחנה הדקה הזו היא המצוה של 'למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך', שמוטל על יהודי להזכיר לעצמו ללא הרף, את הקשר האמיתי עם אביו שבשמים. שיהודי לא יתבלבל, ובכל הטובה והגילוי האין סופי שגמלנו ויגמלנו ית"ש מאז שלקחנו לעם, יזכור בהם את הקשר האמיתי.

כי השי"ת לא לקח אותנו כ'משפחה אומנת' ח"ו; הקשר שלנו בהשי"ת אינו קשר של הכרת הטוב גרידא למי שעושה לנו הרבה טובות. ביציאת מצרים נוצר קשר אמיתי, נולדנו להיות בנינים לה' אלקינו באמת לאמיתו; ובגלל שאנו בנינים כמובן שאנו זוכים לכל הטובות האורות הנפלאים של תורה ומצוות, ונוכה גם לטובה ואורה אין סופית בביאת המשיח בקרבו.

הריבוי של 'כל ימי חיך' להביא לימות המשיח הוא שמפרש לנו את תחילת הפסוק 'למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים', לחדד לנו שהזכירה תהיה על הדבר האמיתי שהיה ביציאת מצרים, את אשר נגיל ונשיש עם זה אף לימות המשיח, ואף לנצח נצחים.

וזהו גם דרשת בן זומא 'כל ימי חיך הלילות', כי כשזוכרים את הישועה של יציאת מצרים לעצמה, בלי לזכור את הדבר האמיתי שמאחורי הישועה מה שהפכנו לבני ה', וכמו ילד שמכיר טובה למשפחת אומנה, אכן מתאים לזכור יציאת מצרים רק ב'ימים', בזמן האור והגדלות, כשהוא מרגיש את התועלת שהוא קיבל. אך כשזוכרים את הקשר האמיתי, כבנים אמיתיים לאביו שבשמים, הרי אז הזכירה היא גם ב'לילות', בכל זמני החשך הקטנות וההסתרה, כי בן נשאר בן, זה קשר בעצם המהות, וזה אינו תלוי אם הוא מרגיש את התועלת מאביו או לא.

ג מצה וד' כוסות

הזכירה הזו מלווה את כל חיי הקשר של יהודי עם השי"ת. בכל

דשפיה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

'מן המקד - להוציא את הנעבד'. היינו מי שהוא בעיני עצמו צדיק גמור ושלם ככל כ'אויסגעהאבעטער איד'.

הרה"ק הדברי ישראל ממחוד"ק ז"ע (דברי ישראל, ויקרא)

**אלפי יהודים חוו את
השבוע הראשון של
בין הזמנים מלא אור
וחיות בפארברענג
היומי**

הצטרפו גם
אתם לשעה
של קורת רוח
מדי יום ביזמו

פארברענג זמיו

בהכנה דרבה
לקראת ימי
הפסח ובעבודת
השי"ת בכללות

ט ל פ ו נ י

בהיכל המרכזי שלוחה 1

מדי יום
ביזמו

0722.531.385

כמו כן יוכלו לשמוע את כל הפארברענגעס
בשלוחה 3 ואח"כ 13

אלפי לומדים מעידים:

הביאור הנפלא פתח לנו שערי חסידות!

רוצטרף עכשיו לאלפי
לומדים ונבחנים
שהאירו עיניהם!

שמות הזכרים לחודש אדר

בהגרלות היומיות בין כל הנבחנים בסך 100 ש"ח

הר"ר ישראל מושקוביץ פתח תקווה
הר"ר יעקב דוב וואלעס ירושלים
הר"ר דניאל אהרן פריש ירושלים
הר"ר חיים שכטר בני ברק
הבה"ח צבי מאיר פאנעט בית שמש
הר"ר אשר יונה פלע חיפה
הר"ר יוסף שלמה וועטנשטיין בני ברק
הר"ר ישראל יעקב רובין אשדוד
הר"ר מענדל לאבין בני ברק
הר"ר חיים ישראל גרינוואלד ירושלים
הבה"ח בן ציון קיבוביץ ירושלים
הבה"ח שמעון אפל בני ברק
הר"ר דוד משה האגער בני ברק
הר"ר משה ישכר דאנציגר בני ברק
הר"ר אליהו דוד גלבשטיין קרית אתא
הר"ר חיים ישראל גרינוואלד ירושלים
הבה"ח אלעזר כץ בני ברק
הר"ר משה ישכר דאנציגר בני ברק
הר"ר שמואל לייפער ירושלים

הפרסים יישלחו בכארדשופ

לעריכת המבחנים היומיים
ולהצטרפות למנויי הקונטרסים החודשיים:

0733.454.244

לשמיעת שיעורים מיוחדים בסדר היומי, קו 'קול דודי': 0722.531.385